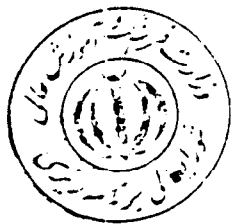

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل ----- ل دروس
دوره دکتری روانشناسی عمومی

گروه علوم انسانی
کمیته تخصصی روانشناسی

موضوع یکصد و شصت و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

موضوع ۱۳۶۲/۲/۲

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره دکتری روانشناسی

مصوب یکصد و شصتین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

گروه: علوم انسانی

کمیته: برنامه ریزی روانشناسی

رشته: روانشناسی

دوره: دکتری

شورای عالی برنامه ریزی در یکصد و شصتین جلسه
مورخ ۱۳۶۲/۳/۷ براساس طرح دوره دکتری روانشناسی
که توسط کمیته برنامه ریزی روانشناسی گروه علوم انسانی شورای عالی
برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی
این دوره را در سه فصل (مشخضات کلی ، برنامه ، سرفصل دروس)
بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد :

ماده ۱- برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی
اختیار تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخضات زیر
را دارند لازماً اجرا است .

الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت

فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش
عالی و براساس قوانین تاسیس میشوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی
برنامه ریزی میباشند .

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص
تشکیل میشوند و بایده تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲- از تاریخ ۶۷/۳/۷. کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه موسسات آموزشی در زمینه دوره دکتری روانشناسی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منبوع میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یادشده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایره برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳- مشخصات کلی و برنامه‌مدرسی و صرف فصل دروس دوره دکتری روانشناسی در سه فصل جهت اجراء وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.
رای صادره یکصد و شصتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی

مورخ ۱۳۶۷/۳/۷

در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی

(۱) برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بصویب رسید.
(۲) برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره یکصد و شصتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۶۷/۳/۷ در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

مورد تأیید است:

دکتر محمد فرهادی
وزیر فرهنگ و آموزش عالی
رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی

مخبر سرپرست ارشد
سرپرست گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجراء ابلاغ میشود.

سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی

بسمه تعالی

مشخصات کلی برنامه دوره دکتری روانشناسی عمومی در دانشگاه های ایران

نظر به نیاز مبرمی که برای تربیت پژوهشگر در روانشناسی و نیز تامین هئیت علمی دانشگاه های کشور مشاهده میشود، کمیته برنامه ریزی روانشناسی گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی با حضور اعضای کمیته و استادان روانشناسی و صاحب نظران رشته های علوم انسانی و اجتماعی دانشگاهی طی جلسات متعددی برنامه ذیل را جهت تاسیس دوره روانشناسی پیشنهاد مینماید:

الف - شرایط عمومی داوطلبان

شرایط عمومی داوطلبان ورود به دوره دکتری رشته روانشناسی، همان قوایب و مقررات عمومی مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی است.

ب - شرایط اختصاصی:

- ۱- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد (فوق لیسانس روانشناسی یا علوم تربیتی) از یکی از دانشگاهها معتبر داخلی و یا خارجی که به تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی رسیده باشد.
- ۲- آشنایی به یکی از زبانهای خارجی انگلیسی، فرانسه، و یا آلمانی در حد فهم و ترجمه متون روانشناسی.
- ۳- ارائه حداقل یک مقاله علمی.

ج - برنامه درسی:

برنامه درسی مبتنی بر رعایت ۲ رشته فرعی، روانشناسی تربیتی - روانشناسی کودکان استثنائی که بر اساس ۶ واحد رشته فرعی برای هر گرایش ۱۷ واحد اختصاصی برای رشته

اصلی دکتری روانشناسی عمومی است . دروس به شرح زیر است :

۱- دروس

۱- دروس رشته‌های فرعی ۱۲ واحد

۲-۲- دروس اصلی ۱۲ واحد ----- در که دانشجوی باید ۳ واحد از میان آنها انتخاب کند .

۲- رساله دکتری

تبصره ۱: دانشجویان میتوانند در هر نیمسال تحصیلی با موافقت استاد راهنما و مدبر

گروه روانشناسی حداکثر تا هشت واحد انتخاب کنند .

تبصره ۲: دانشجویان میتوانند بعد از گذراندن تعداد حداقل ۲ واحد از مجموع

دروس عنوان رساله دکتری خود را طبق مقررات انتخاب کنند و در دفتر رسالات

مربوط ثبت نمایند .

تبصره ۳: مدت زمان لازم برای گذراندن دروس تهیه و تدوین رساله و اخذ درجه دکتری

تابع شرایط عمومی تحصیل در دانشگاه است و دانشجوی در صورت عدم توفیق

ناگزیر به ترك تحصیل خواهد بود .

دروس اصلی دکتری رشته

بیشتر از زمان راشه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
-	۳۴	۳۴	۲	بررسی تفصیلی تاریخ و مکاتب قدیم و جدید روانشناسی	۱
-	۵۱	۵۱	۳	آمار استنباطی و روش تحقیق پیشرفته	۲
-	۳۴	۳۴	۲	روانشناسی فیزیولوژیک و نوروپسیکولوژی	۳
-	۳۴	۳۴	۲	روانشناسی آزمایشگاهی (طرحها و پژوهشهای آزمایشگاهی)	۴
-	۳۴	۳۴	۲	آسیب شناسی روانی با توجه به مسائل خاص فرهنگ ایران	۵
-	۳۴	۳۴	۲	علم النفس	۶
-	۳۴	۳۴	۲	روانشناسی شخصیت	۷
-	۳۴	۳۴	۲	روانشناسی بالینی	۸
	۲۸۹	۲۸۹	۱۷	جمع	

رشته فرعی : روانشناسی تربیتی

شناسنامه شماره	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	جمع			
-	۳۴	۳۴	۲	یادگیری	۹
-	۳۴	۳۴	۲	تفکروزیان	۱۰
-	۳۴	۳۴	۲	روانشناسی اجتماعی	۱۱
					
	۱۰۲	۱۰۲	۶	جمع	

رشته فرعی : روانشناسی کودکان استثنائی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		مثنیازامبار
			جمع	نظری/عملی	
۱۲	روانشناسی کودکان استثنائی با تاکید بیشتر بر شخصیت کودکان استثنائی	۲	۳۴	۳۴	-
۱۳	بهداشت روانی کودکان استثنائی	۲	۳۴	۳۴	-
۱۴	روانشناسی رشد با تاکید بر کودکان استثنائی	۲	۳۴	۳۴	-
جمع		۶	۱۰۶	۱۰۶	

سرفصل دروس دوره دکتری رشته روانشناسی

عمومی

(۸)

بررسی تفصیلی تاریخ و مکاتب قدیم و جدید در روانشناسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : تئوری

پیشنیاز :

مندی :

کد درس ۱

ست

مطالعه و بررسی تفصیلی گذشته میراث فرهنگی ، فکری و فلسفی علم روانشناسی هدف این درس است . بمنظور رسیدن به این هدف دو پدیده اساسی مورد توجه عمیق قرار خواهد گرفت . یکی بستر فرهنگی رویدادهای فکری که منجر به پیدایش روانشناسی بصورت علمی مستقل گردید و دیگری تلاشهایی که دانشمندان و فلاسفه و متفکرین بزرگ در تحقق این مقصود بعمل آوردند و در آخر ارتباط این دو پدیده در ایجاد و تکامل علم روانشناسی .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت

قسمت اول

ریشه های فلسفی روانشناسی تا قرن هفدهم میلادی در یونان ، چین ، ایران ، مصر ، روم هند و تاثیرات آن در تفکر اروپائیان .

ریشه های علمی روانشناسی جدید تا قرن هفدهم میلادی

روانشناسی در قرن هفدهم میلادی

روانشناسی در قرن هیجدهم میلادی

روانشناسی در اوائل قرن نوزدهم میلادی

قسمت دوم

آغاز روانشناسی علمی

مکتب روانشناسی انگلیسی در اواسط قرن نوزدهم میلادی

نظریه تکامل نوعی داروین و تاثیر آن بر روند پیشرفت علم روانشناسی

مکتب روانشناسی فرانسه در قرن نوزدهم میلادی

مکتب روانشناسی آلمان در قرن نوزدهم میلادی

پایه گذاران روانشناسی تجربی (فختر - وبر - وونت) (۹)

مکتب روانشناسی شوروی در قرن نوزدهم
مکتب روانشناسی آمریکا در قرن نوزدهم

قسمت سوم

مکتبهای روانشناسی معاصر

مکتب رفتارگرایی

روان‌پویایی "

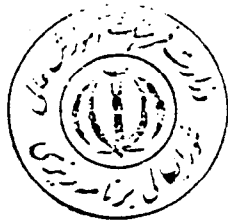
ساختاری "

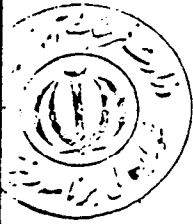
کنش‌گرایی "

گشتالت "

انسان‌گرایی "

اصالت وجود "

آمار استنباطی و روش تحقیق پیشرفته

کد درس ۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: د - نظری

پیشنیاز:

- هدف: فراگیری استفاده از روشهای آماری و پژوهشی پیشرفته در روانشناسی
- هدف از روش تحقیق آشنا ساختن دانشجو به موارد زیر است:
- روش تحقیق علمی و کاربرد آن در تعلیم و تربیت روانشناسی
 - انواع تحقیق (پژوهش تاریخی، توصیفی، علمی، تجربی، مقایسه‌ای . . .)
 - با تاکید ویژه بر طرحهای تحقیق تجربی .
 - نحوه استفاده از طرحهای مختلف با آزمایش .
 - تهیه و تدوین گزارش تحقیق و چگونگی تنظیم پایان نامه تحقیق .

سرفصل دروس (۵ ساعت)

۱- مروری بر مقایسه های دو گروهی و چند گروهی (مستقل و وابسته) برای داده های طبقه ای ، رتبه ای ، فاصله ای .

Factorial ANOVA

۲- تحلیل واریانس چند عاملی

اثرات اصلی و اثرات تعاملی

Planned orthogonal comparisons

۳- مقایسه های طرح ریزی شده متعامد

Post-hoc multiple comparisons

۴- مقایسه های چند گانه طرح ریزی نشده

One-way ANCOVA

۵- تحلیل کوواریانس یکنراهه

Factorial ANCOVA

۶- تحلیل کوواریانس چند عاملی

Part / Partial correlations

۷- همبستگی جزئی / پاره ای

Multiple Regression Analysis

۸- تحلیل رگرسیون چند متغیری

استفاده از متغیرهای ساختگی (*Dummy*) در تحلیل رگرسیون

(۱۱)

ارتباط رگرسیون چند متغیری با تحلیل واریانس

<i>Causal Modeling (Path analysis)</i>	۹- مدل پردازی علی (تحلیل مسیر)
<i>Structural Equation Models</i>	مدلهای معادلات ساختاری
<i>Recarsine Models</i>	مدلهای برگشت پذیر
<i>Non - recursine Models</i>	مدلهای برگشت ناپذیر

<i>Identification</i>	همانندی ، زیر مانندی ، زیر مانندی
<i>Under - identification</i>	
<i>over - identification</i>	۱۰- تحلیل عوامل ، تحلیل مولفه ها
	<i>Factor Analysis</i>
	<i>Component Analysis</i>

نقش پژوهش علمی

علم و وظایف آن - هدفهای علم ، تبیین علمی ، تئوری ، ماهیت پژوهش علمی -
ویژگیهای فرآیند پژوهش علمی ، روش علمی ، مراحل فرآیند پژوهش
انتخاب مسئله و تشکیل فرضیه
دلایل نظری و کاربردی تدوین مسئله پژوهش ، ویژگیهای مسئله پژوهشی
تدوین فرضیه و چگونگی تشکیل آن ، منابع فرضیه ها ، اهمیت فرضیه ها ، کلیت ویژگی
آنها .

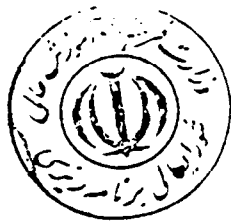
مفاهیم ، سازه ها ، تعاریف

مفهوم سازه ، متغیر ، تعاریف سازنده ، تعاریف عملی
تشخیص و نامگذاری متغیرها

متغیرهای مستقل و وابسته

متغیرهای تعدیل کننده (واسطه) ، متغیرهای کنترل

سازه ها ، مشاهده پذیرها و متغیرهای مداخله گر (*Intervening vars*)

ساختن تعاریف عملی برای متغیرها ، آزمون پذیری

تکنیک های دستکاری و کنترل متغیرها

روائی پژوهش ، عوامل موثر در روائی درونی و برونی
استفاده از گروه کنترل ، معادل کردن گروههای آزمایشی و کنترل
تصادفی ساختن ، استفاده از زوجهای جور شده
جور کردن گروهها ، استفاده از گروه بعنوان کنترل خود
استفاده از تکنیک های دیگر برای کنترل .

نمونه برداری

تعاریف ، اصطلاحات
پارامتر جامعه و مشخصه های آماری نمونه ، توزیع نمونه برداری
طرح نمونه برداری ، روشهای نمونه برداری .
نمونه برداری تصادفی ساده ، نمونه برداری منظم ، نمونه برداری طبقه ای
نمونه برداری خوشه ای ، نمونه برداری سهمیه ای ، نمونه برداری چندمرحله ای

واریانس و کنترل آن

تعریف واریانس ، انواع واریانس
واریانس بین گروهها یا واریانس تجربی
واریانس اشتباه (خطا) ، واریانس داخل گروهها
هدف واریانس بین گروهها از واریانس کل
مولفه های واریانس ، تفاوت های فردی ، اشتباه تصادفی
کوواریانس ، واریانس عامل مشترك

اصول تحلیل و تفسیر دادهها

تجزیه و تحلیل دادهها ، تعبیر و تفسیر نتایج حاصل از تحلیل
فراوانیها و اندازههای پیوسته ، قواعد مقوله بندی (دسته بندی)
انواع تحلیل های آماری
تحلیل های فراوانی ، نمودارهای متغیرهای مستقل وابسته

شاخصهای رابطه ها ، تحلیل تفاوتها (۱۳)

تحلیل واریانس و روشهای وابسته

تحلیل چند متغیری

تفسیر داده‌های پژوهش ، ارتباط با یافته‌ها و نتایج مطالعات دیگر .

- 1- *Research method in Education : Fox*
- 2- *Fundamental Research in behavioral Science : Kerlinger*
- 3- *Educational Research ; Borce and Gall*

روانشناسی فیزیولوژیک و نوروبیسیکولوژی

تعداد واحد : ۲

کد درس ۳

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : فراگیری روانشناسی فیزیولوژی و نوروبیسیکولوژی و کاربرد آن در افراد

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

بخش اول :

محرك و عكس العمل - بازتابها - اصل تعادل حیاتی - مدل سیرتیک - سلول عصبی

سیستم عصبی نخاعی و مغزی - تعریف روانشناسی فیزیولوژیک

بخش دوم - روشهای روانشناسی فیزیولوژیک

ثبت فعالیت‌های الکتریکی: الکتروانسفالوگرام EEG - الکترومیوگرام EMG ;

الکترواکولوگرام EOG - الکتروکاردیوگرام EKG - الکترودرماتوگرافی EDG

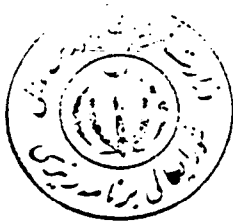
پونیموگرافی PG

قطع اعمال مغزی - تحریک الکتریکی و شیمیایی مغز

بخش سوم - سیستم حسی

ادراک بینایی ، شنوایی ، تعادل و لامسه

پتانسیل فراخوانده - فیزیولوژی و روانشناسی درد

Arousal Reticular activity system

بخش چهارم: بیداری و خواب

سیستم فعالیت ، دستگاه فعال کننده شبکه ای ARAS ، فرضیه دوگانه بیدارشدگی

دقت و پتانسیل الکتریکی مغزی ، الکتروفیزیولوژی خواب ، مراحل مختلف خواب ، مرکز خواب

و چگونگی تنظیم آن ، رابطه مرحله خواب REM و خواب دیدن

بخش پنجم: استرس (فشار)

مکانیسم استرس ، مراحل سازگاری عمومی ، رابطه سیستم سمپاتیک با استرس ، واکنش

ارگانسیم در برابر استرس ، مکانیسمهای دفاعی روانی .

بخش ششم - انگیزش و هیجان

انگیزش ، مراحل مختلف انگیزش - سائقهایی که از اصل تعادل حیاتی پیروی میکنند و

نمیکنند - مراکز گرسنگی و تشنگی و جنسی - هیجان ، تغییرات فیزیولوژیکی و بیوشیمیایی

هیجان - تئوریهای هیجان - پرخاشگری - مرکز پرخاشگری

بخش هفتم : یادگیری

محل یادگیری - اهمیت نیمکره‌های مغز - شرکت مراکز پائین مغزی در یادگیری

چگونگی یادگیری - مواد یادگیری - تئوری مولکولی یادگیری - اسید ریبو نوکلئیک

و یادگیری - یادگیری و تغییرات سلولی .

سرفصل درس نو رو پسیکولوژی

بخش اول : پایه‌های بیولوژیک و زیستی

ساختمان پروتئینها - ساختمان اسیدنوکلئیک - سنتز آنزیمها - ساختمان سلول و

وجه تمایز اجزاء آن .

بخش دوم : سلول عصبی

تحریک عصبی - ایجاد تحریک - انتشار تحریک - انتقال تحریک

بخش سوم : سیستم هورمونی

هورمون بخش مرکزی غدد فوق کلیه - هورمون تیروئید - هورمون بخش قشری غدد

فوق کلیه - هورمون جنسی مرد و زن - هورمون هیپوفیز - هورمون لوزالمعده

هورمون اپی فیز .

بخش چهارم : روشهای نوروپسیکولوژی

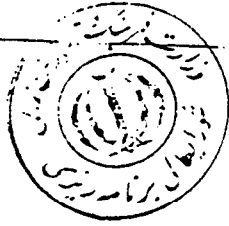
روش تحریک مناطق مغزی - روش بی مغز سازی - روش جداسازی نیمکره‌ها

روش تحریک هدف دار سلولهای عصبی - تحریک الکتریکی - الکتروانسفالوگرام

(ارتباط هوش ، شخصیت و فعالیت ، امواج الکتروانسفالوگرام) - پتانسیل

فراخوانده - ماگنتوانسفالوگرام . (۱۶)

بخش پنجم : ادراك

خواب لامسه ، تعادل ، شنوایی ، بینایی ، چشایی و بویایی
پتانسیل حواس شنوایی ، بینایی ، لامسه ، چشایی و بویایی
ارتباط بین پتانسیل با کیفیت و شدت تحریک - ارتباط بین پتانسیل و تجربه
اهمیت پتانسیل فراخوانده در روانشناسی

بخش ششم : رفتار

سیستم برنده - ماهیچه - ساختار سلول ماهیچه ای - سیناپس عمبی ماهیچه ای
واحد حرکتی - تارهای حرکتی درون دوکی گامالا و تارهای حرکتی برون دوکی
آلفا α

چگونگی اعمال غیر ارادی - ارتباط مغز با رفتار

بخش هفتم : زمینه فعالیت

وضعیت آگاهی - هیجان - انگیزش - تئوریهای فعالیت - ارتباط مغز با زمینه
فعالیت

بخش هشتم : یادگیری

محل یادگیری - اهمیت نیمکره های مغز ، شرکت مراکز پائین مغزی در یادگیری
چگونگی یادگیری - مواد یادگیری - تئوری مولکولی یادگیری - اسید ریبونوکلیئیک و یادگیری -
یادگیری و تغییرات سلولی

منابع خارجی

1. BROWN, T.S. Patricia M. WALACE. Physiological Psychology New York, Academic Press, 1980.
2. ROSENZWEIG, M.R. Physiological Psychology lexington, D.H. Heath and Co. 1982.
3. M.A. JEVES and G. BAUMGARTNER , Methodes in Neuropsychology, 1986. Pergamon Press New York.
4. B. E. KOTLIAR, Neural mechanism of conditioning perganompress 1984, New York Oxford.

روانشناسی آزمایشگاهی (طرح ها و پژوهشهای آزمایشی)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس :

پیش نیاز :

هدف آشنایی با اصول طرحها و پژوهشهای آزمایشی ، آشنایی با آخرین پژوهشهای آزمایشگاهی (انسانی و حیوانی) ، طرح یک پژوهش و انجام عملی در آزمایشگاه ، شناخت و کاربرد برخی تستهای سنجش هوش و استعداد و شخصیت . شیوه نگارش تهیه نگارش و تهیه گزارش پژوهش آزمایشگاهی .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۱- موضوع مطالعه روانشناسی آزمایشگاهی و سیر تحولی آن

- روانشناسی آزمایشگاهی در قرن نوزدهم

- روانشناسی آزمایشگاهی بعد از وونت تا به امروز

- روانشناسی آزمایشگاهی حیوانی ، انسانی و تطبیقی

۲- طرح های آزمایشی

۳- ابزار آزمایشگاهی

۴- آزمایشات در زمینه های :

- احساس و ادراک

- یادگیری

- فیزیولوژی عمومی (انگیزش و هیجان)

۵- کاربرد تستهای هوش و استعداد و شخصیت در آزمایشگاه

- تست استنفورد - بینه

- تست وکسلر خردسال و بزرگسال

- تست $D . A . T$

- تست $M . A . I . P$

- تست $M . M . P I$

- تست T.A.T

- تست رورشاخ

- تستهای سنجش رفتار های روانی - اجتماعی (گروه سنجش ، ارتباطات)

۶- چگونگی بررسی دادههای آزمایشگاهی

۷- تفسیر و تحلیل آماری نتایج

۸- چگونگی تهیه گزارش آزمایشگاهی

منابع :

- 1 - Experimental psychology Woodworth and Shulzberg
- 2 - Traite de psychologic experimentale
FRAISSE - PIAGET IX V - 1969 P.U.F

منابع فارسی :

- ۱- روانشناسی تجربی : تالیف دکتر صفر داعی
- ۲- روانشناسی تجربی : ترجمه دکتر حمزه گنجی
- ۳- روانشناسی تجربی : تالیف دکتر محمدحسین سروری

آسیب شناسی روانی با توجه به مسائل خاص فرهنگ ایران

تعداد واحد : ۳

گدرس ۵

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : بررسی و مطالعه وسیع در نظریه ها ، مفاهیم ، اصول و قوانین و کاربرد روشها و کشفیات علمی و عملی دانشهای روانشناسی و روانپزشکی و رشته های وابسته به آنها در شناخت ناپهنجاریهای روان و رفتار انسان :

سرمتل درس (۳۴ ساعت)

سبب شناسی ناپهنجاریهای روانی :

بررسی عوامل مختلف جسمانی ، روانی ، اجتماعی و فرهنگی همراه با پژوهشهای

مربوط به آنها

نشانه شناسی و طبقه بندی بیماریهای روانی :

مطالعه تطبیقی روش متفاوت و متعددی که در دنیا برای طبقه بندی وجوددارد .

اختلالات نوروتیک :

علائم ، سبب شناسی و طبقه بندیها همراه با نظریه ها و پژوهشهای جدید در این

زمینه :

اختلالات روان - تنی :

نظریه های مکتهای مختلف روانشناسی و روانپزشکی و تحقیقات اخیر در این ارتباط .

" " " " " " " : اختلالات عاطفی :

" " " " " " " : بیماری اسکیزوفرنیا :

" " " " " " " : اختلالات پارانوئید :

" " " " " " " : اختلالات شخصیت :

" " " " " " " : اختلالات جنسی :

" " " " " " " : اعتیاد :

" " " " " " " : اختلالات منر :

عقب ماندگی ذهنی: نشریه های مکتبهای مختلف روانشناسی و روانپزشکی و تحقیقات اخیر در این
ارتباط

- 1) *Abnormal psychology* : sarason
- 2) *Psycho pathology* : Sahakian
- 3) *Diagnostic and Statistical Manuel (DSM III R . 1987)*

علم النفس

کد درس ۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز:

هدف: آشنایی با مفهوم انسان از دیدگاه اسلام و دیدگاه های روانشناختی اسلام و فلاسفه اسلامی، تعاریف مختلف نفس و روح،

سرفصل دروس: (۵ ساعت)

انسان از دیدگاه قرآن - انسان از دیدگاه فلاسفه اسلامی - علم النفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی، ابن سینا، غزالی.....
- مفهوم عقل از دیدگاه قرآن - مفهوم نفس از دیدگاه قرآن - فارابی، ابن سینا
غزالی.....)

منابع اصلی:

- ۱- علم النفس از دیدگاه غزالی تألیف "حجتی کرمانی" جلد ۱ و ۲
- ۲- اسفار، نوشته ملاصداری شهرازی، ترجمه جواد مصلح
- ۳- علم النفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی تألیف دکتر احدی

روانشناسی شخصیت

تعداد واحد: ۳

کد درس ۷

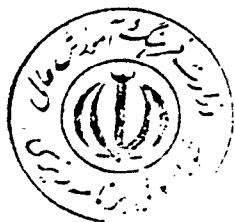
نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: فراگیری و استفاده از دیدگاه‌های مختلف و تئوری‌های شخصیت و آشناسیدن آنها بعد از کاربرد آنها در روانشناسی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- ۱- تعاریف مختلف از شخصیت و انتقاد‌های وارد بر آن
- ۲- رشد و تکامل شخصیت و چگونگی تاثیر عوامل مختلف بر آن
- ۳- نقش‌گذاری بر روی شخصیت
- ۴- دیدگاه‌های فرید و تئوری روانکاوی و ارزشیابی نظریه فروید
- ۵- * نشیفرید بیسم
- ۶- * تئوری پیونگ
- ۷- * آدلر
- ۸- * اریکسون
- ۹- * انسان‌گرایان
- ۱۰- * فردم، هیرنای، سالیوان
- ۱۱- چگونگی ^{سببش} شخصیت درون‌های مختلف آن
- ۱۲- تئوری‌های عامل و تنصت شخصیت آلبرت
- ۱۳- دیدگاه‌های ماسلوی و لارد
- ۱۴- تئوری راجرز
- ۱۵- چگونگی تاثیر روابط اجتماعی بر شخصیت

روانشناسی بالینی

کد درس ۸

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشیناز : ندارد

مدت :

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

بخش اول - تاریخچه روانشناسی بالینی

- بررسی موضع روانشناسی بالینی در جهان امروز

- بررسی تاریخچه تکامل روانشناسی بالینی و وضع موجود آن در ایران

بخش دوم - مروری بر پژوهش‌های اخیر درباره روش‌های موجود در روانشناسی بالینی

بخش سوم - استفاده از تاریخچه فردی در ارزشیابی شخصیت و نابهنجاریهای آن

و اعتبار و پایایی آن

بخش چهارم - استفاده از آزمونهای روانشناختی در روانشناسی بالینی بمنظور

تشخیص نابهنجاریهای روانی و ویژگیهای شخصیت انسان

بخش پنجم - مباحثه بالینی تشخیصی

بخش ششم - روان درمانی : تاریخچه ، اهمیت ، نظریه ها ، روش ها و پژوهش‌های

مربوط به اعتبار آن در درمان بیماریهای روانی ، نابهنجاریهای رفتاری

و تغییر رفتار فردی و گروهی در انسان

روانشناسی یادگیری

کد درس ۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آموزش نظریه های مربوط به یادگیری و مفاهیم اصلی آن

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

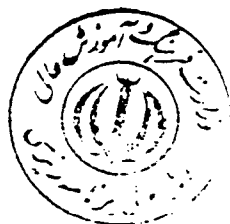
اهمیت یادگیری و اهمیت آن

نظریه های یادگیری و انتقادهائی که بر آن از نظر روانشناسی و آموزش وارد است .
یادگیری از طریق تقلید ، نظریه میدانی ، گانتزی ، میلیر ، و یادگیریهای اجتماعی

.....

اختلالات یادگیری و علل آن (عضوی ، ژنتیکی ، محیطی)

شناخت علل و نارسائیهای خواندن و محاسبه و نوشتن

تفکر و زبان

تعداد واحد : ۳

کد درس : ۱۰

نوع واحد : تئوری

پیش نیاز :

هدف ف : آشنایی به یکی از پیچیده ترین مسائل روانشناسی ، یادگیری و تفکر از طریق بررسی بحثهای نظری و انتقادی و آزمایشهایی که در رابطه با یادگیری و تفکر و زبان موجود است .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

نظریه های مختلف یادگیری - تحقیقات و مطالعات جدید در زمینه یادگیری .
تئوری های موجود درباره شناخت مفهوم ، جداسازی تجربیات ، چگونگی مطالعه تفکر ، پویایی تفکر و حل مسئله ، استدلال ، خلاقیت ، ارزشیابی خلاقیت ، تحلیل فرآیند خلاقیت ، کوششهایی که در جهت توسعه و گسترش خلاقیت بکار برده میشود .
تاثیر خانواده و فرهنگ در تفکر ، شیوه های اندیشیدن .
منابع :

- 1- *Psychology and Learning*
- 2- *Psychology and Language and Thought*

۳- تفکر منطقی : دکتر علی شریعتمداری

۴- اندیشه و زبان : ترجمه دکتر قاسم زاده

درس روانشناسی اجتماعی

کد درس ۱۱

تعداد واحد :

نوع واحد :

پیشنیاز :

هدف :

سرفصل دروس (ساعت)

۱- کلیات و مقدمات

تعاریف

نظریه های روانشناسی اجتماعی

موضوع و هدف

تاریخچه مختصر

یادآوری از دوره های قبل

۲- فرد در گروه

تاثیر گروه بر رفتار فرد

همرنگی با جماعت

اطاعت و فرمانبرداری

رفتار کناره گیری در موقعیت اضطراری

تغییر تصمیم در جمع (Risky Shift)

۳- پیوایی گروه

نظریه های پیوایی گروه

گروه های مواجهه

گروه های آموزش حساسیت (S-group)

گروه های آموزش روابط انسانی (T-group)

۴- همکاری و رقابت در گروه‌های کوچک

رفتار همکاری و رفتار رقابت

مسائل همکاری

مسائل رقابت

۵- رهبری و مدیریت

نظریه های مربوط به رهبر

شخصیت و رهبری

ویژگیهای اجتماعی رهبری

عوامل اجتماعی موثر در رهبری

۶- کشش و جاذبه

چرا مردم به سوی یکدیگر جذب می شوند ؟

اثرات تمجید و تحسین

شباهت ها

تضاد ها

همانند سازی

علائق متقابل و وجوه مشترك

حفظ و نگهداری دوستی

۷- اخلاق و ارزشهای اخلاقی

نظریه های اخلاق

تعارف

شاخص ها

رشد اخلاق

تحقیق در اخلاق

آموزش اخلاق

— هوش

— تاجفل

— مسکوئسی

— دواز

۸- فرد در گروه

— تاثیر گروه بر رفتار فرد

— همبستگی با جماعت

— اطاعت و فرمانبرداری

— رفتار کناره گیری در موقعیت اضطراری

— تغییر تصمیم در جمع (Risky Shift)

۹- بویایی گروه

— نظریه های بویایی گروه

— گروههای مواجهه

— گروههای آموزش حساسیت (S-group)

— گروههای آموزش روابط انسانی (T-group)

۱۰- همکاری و رقابت در گروههای کوچک

— رفتار همکاری و رفتار در رقابت

— مسائل همکاری

— مسائل رقابت

۱۱- رهبری و مدیریت

— نظریه های مربوط به رهبر

— شخصیت رهبر

— ویژگیهای اجتماعی رهبری

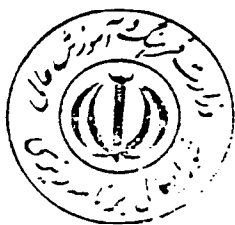
— عوامل اجتماعی موثر در رهبری

۱۲- کشش جاذبه

— چرا مردم به سوی یکدیگر جذب می شوند ؟

— اثرات تعجید و تحسین

— شباهت ها

— تفادها

— مماند سازی

— ملائق متقابل و وجوه مشترك

— حفظ و نگهداری دوستی

۱۳- اخلاق و ارزشهای اخلاقی

— نظریه های اخلاق

— تعاریف

— شاخص ها

— رشد اخلاق

— تحقیق در اخلاق

— آموزش اخلاق

۱۴- روانشناسی اجتماعی تحقیق روانشناسی

همکاری آزمودنی در جهت تائید یا رد داده ها

آزمودنی های داوطلب

محیط آزمایشگاه و مسئله تصمیم نتایج

گرایش محقق به تائید فرضیه خود

منابع

الف- فارسی : اتوکلاين برگ : روانشناسی اجتماعی ، ترجمه دکتر طیمحمد کاردان
نشر اندیشه ۱۳۵۴

دکتر طیمحمد : مسائل روانشناسی جمعی و روانشناسی اجتماعی
(مجموعه مقالات)

کرج و کراچی : فرد در اجتماع ، ترجمه ، دکتر محمود صناعی ، نشر
ابديشه

الیوت ارونسون : روانشناسی اجتماعی ، ترجمه دکتر حسن شکرکن ،
انتشارات رشد ۶۶

ب- انگلیسی

Lawrence, S. Wrightsman: Social Psychology in the Seventies,
Holt- Rine hart a winston, 1972.

Lawrence, S. Wrightsmanq John, C. Brigham:

Contemporary Issues in social psychology, Brooks/Dole, 1973

Deux a wrightsman: social psychology in the Eighties Holt-Rine hart
a winston, 1984.

Social Psychology in the 80s

5th edition

Deaux Wrightsman

روانشناسی کودکان استثنائی با تاکید بر شخصیت این
کودکان

کد درس ۱۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : فراگرفتن نظریات مربوط به شخصیت ، موجود در علم روانشناسی
و مخصوصاً شخصیت کودکان استثنائی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

تتبع و مطالعه و بررسی در نظریه ها و دیدگاههای مختلف شخصیت ، کودکان استثنائی
با توجه به جنبه های پژوهشی و مفاهیم قابل سنجش و تفسیر آنها در ایران ، از جمله
مکاتبی مانند : تحلیل گرایان کلاسیک ، تحلیل گرایان جدید ، رفتارگرائی ، گشتالت
پدیده گرائی ، هستی گرائی ، انسان گرائی
انواع مختلف بیماریهای کودکان استثنائی بصورت عام و شخصیت این نوع کودکان مثلاً
شخصیت کودکان سندرم دان ، گالاکتوسی ، ایب لوئیا ، کودکان کودن
چگونگی تاثیر مشاوره روانشناسی با خانواده کودکان عقب مانده ذهنی .

بهداشت روانی کودکان استثنائی

تعداد واحد : ۲

کد درس ۱۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : مطالعه نظریه ها و پژوهش ها و نیز انجام پژوهشهایی در زمینه عواملی که از بروز ناهنجاریهای روانی در افراد واجتماعات جلوگیری نمود .
بخصوص سبب پیشگیری از ناهنجاریهای روانی در فرهنگ واجتماع کودکان استثنائی می گردد .

سرفصل : (۳۴ ساعت)

بررسی تعاریف و مفاهیم مورد بحث در بهداشت روانی در جهان امروز
رابطه انگیزه ها با بهداشت روانی در انسان
انگیزه های جسمانی و اهمیت و ارتباط آن با بهداشت روانی انسان
انگیزه ها و شرایط و عوامل فرهنگی واجتماعی در رابطه با بهداشت روانی
یادگیری و رابطه آن با بهداشت روانی در کودکان استثنائی
اهمیت مراحل رشد در تعیین بهداشت روانی کودکان استثنائی
مطالعه تطبیقی عوامل ایجاد کننده بهداشت روانی در فرهنگ ها واجتماعات
مختلف رابطه خانواده با بهداشت روانی در کودکان استثنائی
اهمیت مدرسه در تعیین بهداشت روانی کودکان استثنائی
رابطه اخلاق با بهداشت روانی در کودکان استثنائی
رابطه استرس با بهداشت روانی در کودکان استثنائی
ارتباط محرومیت با بهداشت روانی در کودکان استثنائی
اهمیت وسائل ارتباط عمومی (رادیو - تلویزیون - انتشارات) در بهداشت روانی

روانشناسی رشد با تاکید بر کودکان استثنائی

تعداد واحد : ۲ واحد

کد درس ۱۴

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف : شناخت ، بررسی و مقایسه تفسیرها و توجیهاتی که از تحولات و تغییرات

رفتارهای شناختی عاطفی و اجتماعی در چارچوب مکاتب و نظریه های

مختلف روانشناسی مخصوصاً در کودکان استثنائی ارائه شده است .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

- تعریف مفادیم : تحول ، رشد ، غایت رشد ، نظریه و نقش آن در تفسیر رفتار

- اصول اساسی نظریه های مبتنی بر تحول و نظریه های غیر تحولی

- رفتار شناختی ، عاطفی و اجتماعی از دیدگاه پیاژه (اصول کلی نظریه و مسایل مربوط به

ساخت ، کنش ، مرحله ، تکوین رفتارها)

- نظام روانی در مکتب روانکاوی (اصول اساسی ، چگونگی مراحل رشد و نقش و مفهوم

آن در تعادل شخصیت - تحقیقات معاصر متساخر از روانکاوی و ازیوژیکهای فرهنگی)

- نظریه های جدید شناختی (اصول اساسی)

- رشد روانی - اجتماعی در کودکان عادی و استثنائی

- مقایسه اصول مشترک و متفاوت در نظریه های مختلف و بررسی انتقادی هر یک از آنها

در مورد کودکان استثنائی و یافته های تحقیقات بین فرهنگی و نظریه های مختلف

کاربرد های تربیتی ناشی از نظریه های مختلف رشد در کودکان استثنائی

- اختلالات رشد در کودکان استثنائی و انواع مختلف آن .

